

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie skargi A. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI ACa [...], VI ACa [...], wydanego w sprawie z powództwa A. S. przeciwko G. spółce z o.o. w W. obecnie G. S.A. w W. o ochronę praw autorskich,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2018 r.,

- 1) prostuje komparycję zaskarżonego wyroku w ten sposób, że przy oznaczeniu przedmiotu sprawy w miejsce słów "o zapłatę" wpisuje słowa "o ochronę praw autorskich";**
- 2) odrzuca skargę.**

UZASADNIENIE

Skarżący A. S., na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI ACa [...], VI ACa [...] wydanego w sprawie o zapłatę. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku została wniesiona po dniu 3 kwietnia 2018 r.

W uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia skarżący powołał się na naruszenie przez Sąd Apelacyjny w [...] art. 79 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych w brzmieniu obowiązującym po 20 czerwca 2007 r. w zw. z art. 1 pkt 2 oraz art. 7 ustawy z dnia 9 maja 2007 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz niektórych innych ustawy (Dz.U. z 2007 r. Nr 99, poz. 662) i art. 3 k.c. oraz art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych w brzmieniu obowiązującym po 20 czerwca 2007 r. w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 288 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podstawie art. 350 § 1 i 3 w zw. z art. 398²¹ i 424¹² k.p.c. sprostowano oznaczenie przedmiotu sprawy w wyroku zaskarżonym skargą, który nie obejmował tylko żądania zapłaty, lecz także nakazania stronie pozwanej opublikowania ogłoszenia, ogólnie rzecz ujmując ochrony praw autorskich.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ. oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Przedstawiona powyżej szczególna funkcja skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymogów skargi, które zostały wyróżnione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił jednocześnie, iż powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto że każde z nich ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (por. m.in. postanowienia z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, nie publ. oraz z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, nie publ.).

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącego wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.; tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Dążąc do realizacji powyższego wymagania formalnego w uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano, że w odniesieniu do wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 kwietnia 2016 r. nie istniały podstawy do jego wzruszenia, gdyż w sprawie wniesienie skargi kasacyjnej nie było dopuszczalne ze względu na wartość przedmiot zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.), nie zachodziły podstawy do wniesienia skargi o wznowienie postępowania oraz brak było podstaw

do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego (s. 4 oraz s. 11-12 skargi). Podnieść należy, że zawarte w uzasadnieniu skargi stanowisko skarżącego w kwestii dopuszczalności wzruszenia orzeczenia objętego zaskarżeniem pomija okoliczność, iż w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażąco naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w związku z art. 95 ustawy o Sądzie Najwyższym - prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również wykazanie przez skarżącego we wniesionym środku zaskarżenia, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, nie publ. oraz z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, nie publ.).

Wobec stwierdzenia, że skarżący nie wskazał, a tym samym także nie wykazał, iż nie było i nie jest dopuszczalne wzruszenie zaskarżonego orzeczenia poprzez wykorzystanie instytucji skargi nadzwyczajnej uznać należało, że nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., a tym samym wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.